

Forsvarsdepartementet
Postboks 8126 Dep
0032 OSLO

Dato: 27.08.2015

Vår ref.:
2015/62-6 HMA

Deres ref.:
2013/00552-260/FD V 3/GCB/PAF

Høringssvar fra EOS-utvalget – forslag til endringer i sikkerhetsloven

EOS-utvalget viser til Forsvarsdepartementets høringsbrev 19. mai 2015 vedrørende forslag til endringer i sikkerhetsloven.

Utvalgets kontroll av saker om sikkerhetsklarering har over tid vist at det er mangel på likebehandling og altfor lang saksbehandlingstid i slike saker.

Hva gjelder lang saksbehandlingstid vises det til utvalgets årsmelding for 2014, der utvalget i punkt 1.3 bl.a. uttalte følgende:

“Den lange saksbehandlingstiden skaper stor usikkerhet for både arbeidstaker og arbeidsgiver, og kan medføre et økonomisk tap på begge sider, et effektivitetstap for arbeidsgiver, samt karrieremessige vanskeligheter for arbeidstaker. Saksbehandlingstiden er i mange saker nå så lang at den medfører en uforholdsmessig inngripen i enkeltpersoners liv fra myndighetens side.”

Utvalget har selv erfaring med hvor krevende det kan være når det tar svært lang tid å få sikkerhetsklarert ansatte. Også i årsmeldingene for 2011–2013 pekte utvalget på at det var for lang behandlingstid i klareringssaker. I årsmeldingen 2013 omtalte utvalget situasjonen som “bekymringsfull” og i 2014 som “forverret”, og anmodet i sistnevnte årsmelding Stortinget om å vurdere snarlige tiltak som kan forbedre situasjonen. Utvalget uttalte i 2014 kritikk i flere klagesaker på grunn av lang saksbehandlingstid.¹

I punkt 4.1 i årsmeldingen for 2014 pekte utvalget særlig på at det har sett forskjellsbehandling av saker der omspurte eller nærstående har tilknytning til en annen stat. Mangel på likebehandling forekommer imidlertid også i klareringssaker der andre problemstillinger er aktuelle. Utvalget har i flere årsmeldinger uttalt at et bebudet erfaringsarkiv for klareringsmyndigheten vil kunne bidra til likebehandling av saker.

Utvalget støtter den foreslåtte reduksjonen i antallet klareringsmyndigheter. Dette vil etter utvalgets syn kunne gi et bedre grunnlag for likebehandling av saker, en mer effektiv saksbehandling og høyere grad av profesjonalitet, forutsatt at det tilføres tilstrekkelig med ressurser og kompetanse til klareringsmyndighetene.

¹ Se punkt 4.8 og 5.4 i årsmeldingen.

Reduksjonen kan legge til rette for bedre fagmiljøer som kan bidra til å øke både rettsikkerheten for den enkelte og allmennhetens tillit til forsvarlig saksbehandling i en delvis lukket forvaltningsprosess.

Med vennlig hilsen

Eldbjørg Løwer
utvalgsleder